

2011-ben Magyarország adja az EU soros elnökségét Program a közsféra felkészüléséhez

Az AIESEC Budapesti Corvinus Egyetemen működő irodája idén nyáron indította el a közszerát megcélzó programját, melynek célja a közszerák 2011-es EU-elnökségére történő felkészítése.

A szervezet a világ 107 országát átölelő hálózatára és több évtizedes tapasztalatára alapozva kíván segítséget nyújtani az intézményeknek, elsősorban önkormányzatoknak, kistérségeknek és államigazgatási szerveknek. A *Next Step* elnevezésű projekt keretén belül lehetőség nyílik arra, hogy külföldi gyakornokokat alkalmazzanak, akik különféle területeken (például menedzsment, pénzügy, informatika, oktatás, pályázatok előkészítése) végzett munkájukkal, külföldről hozott tapasztalataikkal, ismereteikkel és multikulturális szemléletükkel hozzájárulhatnak a felkészülés sikerességéhez. Egy többlépcsős kiválasztási folyamat biztosítja, hogy a fogadó szervezet szakmai igényei maximálisan teljesüljenek.

Mivel az angol nyelv megfelelő ismerete egyre inkább követelménnyé válik a tagországokkal szemben, továbbá

a közigazgatásban a közelgő elnöki pozíció miatt ez prioritássá válik, a *Next Step* kiemelt figyelmet fordít a nyelvtanításra. Erre jó példa az ÁNTSZ-nél dolgozó ausztrál gyakornok, aki október elején érkezett Magyarországra, hogy fejlessze az intézmény dolgozóinak nyelvtudását.

A gyakornoki program mellett a projekt fontosnak tartja a szakmai partnerekkel, például az önkormányzati szervezetekkel, illetve a médiumokkal való együttműködést, hogy a későbbiekben közös erővel, hatékonyabban tudjanak megfelelni a közsféra különböző területein az egyéni igényeknek. Ennek érdekében a jövőben egy olyan fórum megszervezését tervezik, ahol a szakmai szervek és partnerek megvitatják egymással az elnökséggel kapcsolatos felmerülő kérdéseket, ezáltal is hozzásegítve őket az elnökség idejére a stratégiai lépések megtervezéséhez.

A projektről, illetve az AIESEC-ről bővebben a <http://bce.aiesec.hu> oldalon olvashat az érdeklődő.

Koska Ramóna

Indokolt SZABÁLYOZÁS

Az új rendelet szabályozza többek között a térségi főépítész intézményét, ezzel az önkormányzatoknak lehetőséget teremt az összefogásra a főépítész alkalmazása terén is. Erre szükség is van, hiszen 2009 júniusában mintegy 295 településben alkalmaztak önkormányzati főépítészt, ami azt jelenti, a települések kevesebb, mint 10 százalékának van önkormányzati főépítésze.

Az ÖN-KOR-KÉP Főépítési hírlevele augusztusi–szeptemberi számában jelezte, az NFGM Területfejlesztési és Építésügyi Szakállamtitkársága kormányrendeletet készített elő az állami és önkormányzati főépítési tevékenység ellátásának részletes szakmai szabályairól és feltételeiről. A kormány szeptemberben döntött és megalkotta a főépítési tevékenységről szóló 190/2009. (IX. 15.) számú kormányrendeletet, amely október 1-től hatályos. Ezzel egyidejűleg hatályon kívül helyezték a területi főépítészekről szóló (többször módosított) 21/1992. (XII. 4.) KTM rendeletet és az önkormányzati főépítési tevékenység ellátásának részletes szakmai szabályairól és feltételeiről szóló 9/1998. (IV. 3.) KTM rendeletet.

A régiók területfejlesztéssel és területrendezéssel kapcsolatos feladatait, továbbá a területükön működő főépítések szakmai tevékenységének összehangolását korábban a területi, regionális főépítések látták el, akik 2000-tól az Átalakult Közigazgatási Hivatalba, a kormány általános hatáskörű államigazgatási szervéhez kerültek, és elnevezésük állami főépítész lett. A tevékenységüket szabályozó jogszabá-

lyok időközben többször átalakultak, hézagossá váltak, emiatt is szükségessé vált a szabályozás.

2009. október 1-vel lépett hatályba az állami és önkormányzati főépítések tevékenységét együtt szabályozó 190/2009. (IX. 15.) kormányrendelet. A közös rendeletalkotás is kifejezi a főépítési hálózat megerősítésének szándékát, a közöttük lévő kapcsolatrendszer minőségének javítását.

Új elem a térségi főépítész

A kormányrendelet az állami főépítések feladatává tette az önkormányzati főépítések nyilvántartásának vezetését, szakmai továbbképzésük szervezését és kötelezővé tette az ún. főépítési vizsga lebonyolítását. Minden főépítésznek kötelező bejelenteni alkalmazásának megkezdését, illetve befejezését, és az erre vonatkozó adatlapot eljuttatni az illetékes állami főépítészhez.

Az állami főépítések véleményezését a településrendezési eszközök – a településfejlesztési koncepció, a település-szerkezeti terv, a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat – vonatkozásában is kibővítette a kormányrendelet. A

Megrendelő – 2010

Megrendelem az ÖN-KOR-KÉP című folyóiratot példányban.

Éves előfizetési díj: 7127 forint+ 2268 forint postaköltség

Összesen: 9395 forint

Számlázási cím:

Szállítási cím:

Kelt:, 2009.

Szerkesztőség címe:

1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 23. II. 1.

Aláírás

képviselő-testületek, közgyűlések által elfogadott településrendezési eszközöket utólagos szakmai véleményükkel kell ellátniuk az állami főépítészeknek. Jogszabályon alapuló eltérő véleményük esetén Alkotmánybírósághoz fordulhatnak, illetve fordulniuk kell, a jogszabályba ütköző előírások felterjesztésével.

A főépítészeti hálózat bővítési szándékát jelzi, hogy a megyei, a települési főépítésztel mellett új lehetőségként bevezeti a kormányrendelet a térségi főépítész alkalmazásának a lehetőségét, azaz több település együtt foglalkoztathat térségi főépítészt. Erre eddig nehézkes társulási formában volt csak lehetőség. A kisebb települések összehangolt településrendezési terveinek készítését segítheti elő a térségi főépítészek tevékenysége.

Szigorúbb szakmai feltételek

Az önkormányzati főépítészek feladatköre érdemben nem változott, viszont alkalmazásuk szakmai feltételei szigorúbbak lettek. Valamennyi önkormányzati főépítésznek kell rendelkeznie közigazgatási ismeretekkel, megfelelő tartalmú szakmai ismeretekkel a településrendezési eszközökről és az építészetről, ehhez le kell tenniük az ún. főépítészeti vizsgát alapképzésüktől függő tartalommal. Ez alól csak az öt évnél régebben, folyamatosan főépítészként dolgozó kollégák mentesülnek.

A kormányrendelet a főépítészek folyamatos továbbképzését is kötelezővé teszi. Ennek részleteit a későbbiekben majd összhangba kell hozni a Magyar Építész Kamara által szervezett továbbképzésekkel.

A főépítészek alkalmazási feltételei nem változtak lényegesen, köztisztviselőként és megbízási szerződéses formában egyaránt mód van foglalkoztatásukra, de figyelemmel kell lenni az összeférhetetlenség szigorúbb szabályaira. A települési és a térségi főépítészek – a fővárosi és a fővárosi kerületi főépítészek kivételével – alkalmazhatók megbízási formában, az eddigi szabályozással azonosan.

Fontos az együttműködés

Célszerű a polgármestereknek, a jegyzőknek áttekinteni a főépítészekre vonatkozó kormányrendeletet, és saját településükben felülvizsgálni gyakorlatukat. Számos település épített környezetének védelmét, fejlesztését, az önkormányzat ez irányú tevékenységét még nem segíti elő főépítész. Át kellene gondolniuk, hogy látnak-e lehetőséget az új szabályozás szerinti térségi főépítész alkalmazására.

A régiók, a települések európai versenyében, a pályázati források megszerzéséhez nélkülözhetetlen a település jövőképeinek, fejlesztésének meghatározása, a településrendezési tervek készítése/készíttetése. Ehhez szükségük van a főépítészre, aki szakmai tudásával segíti az önkormányzatot ezen munkájában.

Az Országos Főépítészeti Kollégium felajánlja szakmai segítségét az önkormányzatoknak, hogy területi és településrendezési, továbbá a táji és az épített környezetükkel kapcsolatos feladataikat eredményesen láthassák el.

A főépítészek tevékenységével kapcsolatban információk a www.foepiteszek.hu honlapon találhatóak.

Országos Főépítészeti Kollégium

Nagyobb hangsúlyt az értékvédelemnek!

A Hajdúböszörmény városában 2009. augusztus 26–28. között megrendezett XIV. Országos Főépítészeti Konferencia témája: „A hely öröksége – az örökség helye”, mottója: „Identitás nélkül nem lehetséges harmonikus fejlődés” volt. A háromnapos szakmai rendezvény a főépítészeti konferencia ajánlásaival zárult.

A táj, a kultúra és az identitás szorosan összefüggnek, hiszen az emberek által lakott és használt tájat a kultúra avatja önazonosságtudatot érlelő, egyedi karakterűvé. Az építészeti kultúra, mint az egyetemes kultúra része – tájalakító, nyoma minden emberlakta helyen megtalálható, sajátosságai pedig az adott hely örökségének meghatározó elemei.

A kultúrák egymásra hatásának következtében és a gyorsuló globalizáció hatására egyre gyakrabban tapasztalható, hogy a történelmi előzményeken alapuló, helyi identitást tükröző települési környezet veszít egyediségéből, értékei eltorzulnak, vagy el is pusztulnak, ezért a negatív hatások ellen tudatosan és fokozottan védekezni kell.

Erősíteni kell azokat a kezdeményezéseket, amelyek az identitás újraélesztését, erősítését szolgálják, ami segíti a területen élők önbecsülésének és az adott táj megbecsülésének növekedését is. Ha az embereknek lehetőségük nyílik arra, hogy felfedezzék és megismerjék táji és épített környezetük és benne saját tevékenységük értékeit, akkor teljesebb életet élhetnek, környezetükkel, embertársaikkal harmóniában. A főépítészeknek aktív szerepet kell vállalniuk a település jövőképét felvázoló tervezési folyamatban, amelynek alakításához minél szélesebb társadalmi rétegek részvételét, bevonását kell biztosítani.

Minden település egyszeri és megismételhetetlen érték. Ez az érték azonban

csak akkor tudja kifejteni kultúrát erősítő, fejlődést segítő hatását, ha a helyi társadalom felismeri, védi, használja, és mint értéket védi. A védelem nem merülhet ki újabb tiltásokban, avagy korlátozásokban, integrált módon társulnia kell hozzá támogatóknak is, e nélkül kétséges, s válhat az érték sorsa.

Feladatok és felelősség

A társadalomnak és benne a kormányzatnak, az önkormányzatoknak, a szakembereknek fokozott a felelősségük a hely öröksége és az örökség helye védelmében, alakításában. A főépítészekre hárul az a feladat, hogy a helyi társadalom szereplői között aktív és koordináló tevékenységükkel segítsék elő az értékek felismerését, befogadását, a rájuk vonatkozó szabályozás megértését és betartását, hiszen minden szabály annyit ér, amennyit a társadalom elfogad és a gyakorlatban érvényesít.

Egy ország életében hosszú időre nyomot hagyó, a nemzet kultúrájának részét képező, identitását is megtestesítő építésügy a jelenleginél méltóbb, teljesebb körű, nagyobb súlyt kell kapjon a kormányzati tevékenységben, a jogalkotásban.

Az épített környezet materiális értékeinek védelme mellett jóval nagyobb szerepet kell kapnia annak a munkának és védelemnek, amely az értékekből fakadó szellemiséget, így a települések hangulatát, történelmi előzményein alapuló kialakult szellemiségét őrzi, illetve védi. E feladatra az értékvédelem helyi felelősei, a politikusok, a képviselők és az önkormányzati főépítészek a jelenleginél jóval nagyobb figyelmet kell, hogy fordítsanak.

Másodlagosnak tűnő, ám alapvetően meghatározó egy település téralakítása – az utcák terek rendszere –, amely történeti időtávlatban is tartósan fennmaradó védendő érték. Az általában használt védelemisszintek mellett, épp Hajdúböszörmény jellegzetes szerkezete mutat rá a települési szintű védelem fontosságára, a struktúra védelem és karakter elemek jelentőségére.

A település téralakítása során fokozott gondot kell fordítani az önmagában is értéket megtestesítő településszerkezetre és az abban elhelyezkedő egyedi értékek harmóniájára. Egyik sem kaphat megkülönböztetett védelmet a másik rovására, hanem az ezekkel történő bánásmódot úgy kell alakítani, hogy az mindkét értéket tekintve harmonizáló, értéknövelő legyen.

Szükség van operatív beavatkozásokra

A helyi értékvédelem minden település – beleértve a fővárosi és a kerületi önkormányzatokat egyaránt – elidegeníthetetlen joga. Ez egyben kötelezettsége is, amelynek teljesítése azonban sok esetben objektív okok miatt elmarad. Az érintettek összefogásával, így a települések szerveződéssel és az illetékes főépítészek együttműködésével kell elősegíteni, hogy az bárhol is található, bármilyen körülmények között lévő is, minden épített érték megkaphassa az őt megillető védelmet.

A település táji és építészeti értékei többnyire olyan elemek, amelyek megvédéséhez, alakításához a gyakorlatban használt normatív szabályozás sokszor nem elegendő, nem megfelelő. A hatályos jogi szabályozás felülvizsgálatával és kiegészítésével biztosítani kell tehát azt, hogy ezek speciális,

egyedi elbírálást is kaphassanak, a normatív szabályozás ne veszélyeztesse sokarcúságuk megőrzését, egyedi sajátosságuk erősítését.

A helyi értékek minél teljesebb körű védelme, az azokat érhető károk, károsodások elkerülése, továbbá a helyi karakter, a település épített identitása, védelme érdekében a hatályos állami jogszabályok haladéktalan felülvizsgálatával biztosítani kell, hogy a település helyi jogszabályban maga is meghatározhassa, mely további építési munkák elvégzését köti hatósági engedély előzetes megszerzéséhez. Ugyanezen okokból azt is biztosítani kell, hogy az engedély megszerzéséhez előírt műszaki és egyéb dokumentációk tartalmát védett értékek esetén a jogszabályban meghatározottnál bővebb tartalommal állapíthassa meg.

Nagyobb szerepet a harmóniának, az illeszkedésnek, a hangulatnak

Az épített környezet alakításának, az épített értékek védelmének, a település egyedi szellemiségének megóvása és erő-

sítése érdekében a jogszabályban rögzíthető objektív műszaki paraméterek meghatározása mellett nagyobb szerepet kell biztosítani a konkrét adatokkal nem szabályozható szempontok értékelésének és érvényesítésének, így az illeszkedésnek, az építészeti minőségnek, a harmóniának, a szépségnek, a hely hangulatához való igazodásnak.

Az e kérdések minősítésére szolgáló tervtanácsok szakmai véleménye az engedélyezési (létesítési) eljárásban a jelenleginél jóval nagyobb súlyt kell, hogy kapjon. A hatályos jogszabályok módosításával kell biztosítani azt, hogy a tervtanácsok szakmai álláspontja az építési (létesítési) eljárásokban az objektív műszaki paraméterekkel szabályozott kérdésekkel azonos súlyú tétel, illetve szempont legyen.

Az építészeti értékteremtés része az a módszer, amelyet az alkotás folyamatában az építész érvényesít. Ennek megismerése az alkotás minősítése szempontjából rendkívül fontos, ezért ennek ismertetését az építészeti dokumentáció részeként kell megkövetelni.

Kiszámíthatóság, tervezhetőség, biztonság

A kormány 2009. augusztus 26-án megtárgyalta és elfogadta a Gyorsítás II. program végrehajtási csomagját. Az Országgyűlés 2009. június 22-én ötpárti konszenzussal fogadta el a jogszabálycsomag főbb irányait meghatározó törvényeket. A program az építésügy egészében erősíti a kiszámíthatóságot és a tervezhetőséget, növeli a beruházók és a vállalkozók biztonságát, emellett fokozza a jogkövető magatartást és a szabálytalanságok szankcionálását, továbbá csökkenti a bürokratikus terheket. Majd 2009. szeptember 15-én kihirdették a Magyar Közlöny 129. számában az építési gyorsító csomag kormányrendeleteit. A gyorsításcsomag része továbbá a szeptember 30-án kihirdetett két NFGM rendelet is, amelyek az építési engedélyezés megváltozott, új rendszerét mutatják be.

A teljes joganyag a <http://kozlony.magyarorszag.hu> linken érhető el.
(Forrás: www.nfgm.gov.hu)

Aquapark

Légyfotó: Czeimer Gábor

FŐÉPÍTÉSZEK

Hirdetmény

Ybl Miklós-díj 2010 A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium által rendelettel szabályozott Ybl Miklós-díj a hazai épített környezet alakításában tartósan kimagasló gyakorlati és/vagy elméleti építészeti alkotó munkásság, életmű elismerésére szolgál, és csak egyéni teljesítmény alapján adományozható. Évente legfeljebb öt díj adható. A díjjal emléklap, az adományozást igazoló oklevél és pénzjutalom jár. Egy díj nem osztható meg két vagy több személy között.

Ismét tiltakoznak

Az ország főépítészei először 2008-ban emelték fel szavukat a határ közelében felépítendő, rábakeresztúri-heiligenkreuzi szemétegető ellen. Levelüket akkor eljuttatták a köztársasági elnöknek, a kancellária miniszternek, a környezetvédelmi és vízügyi, valamint a nemzeti fejlesztési-gazdasági minisztereknek és Burgenland tartományi főnökének. Most ismét tiltakoznak.

Szentgotthárd város a megépült nívódíjas St.Gotthard Spa & Wellness Aquapark és a napokban átadásra kerülő négycsillagos 260 ágyas GotthArt hotel. A város új kitörési pontjának stratégiája a fürdő- és gyógyturizmus. Gotthárd jövőjét veszélyezteti a közvetlenül a város szomszédságába – az osztrák–magyar ipari parkba – tervezett hatalmas kapacitású hulladékégető. A „Bűzmű”-vet a várostól ÉNy-i irányban lévő (szélirány!) zöld területre tervezik az osztrákok, 300-400 méterre az Aquaparktól. (Lásd: a kép jobb felső sarkát)

Magyarország főépítészei ebben az évben is megtartották évi rendes konferenciájukat. A XIV. találkozóhoz Hajdúböszörmény adott otthont, ahol mintegy kétszázan voltak jelen.

A XIV. Országos Főépítészeti Konferencia ismételt megbízást adott a szervezet ügyvivői feladatait ellátó Országos Főépítészeti Kollégium Elnökségének, hogy levelükkel adjanak hangot a konferencia leghatározottabb tiltakozásának a szemétegető tekintetében, annak a

közös határ közelében történő telepítése, megépítése ellen. 2009 szeptemberében az ismételt tiltakozó levelet megküldték Súlyom László köztársasági elnöknek, Molnár Csaba kancellária miniszternek, Szabó Imre környezetvédelmi és vízügyi, Varga István nemzeti fejlesztési-gazdasági minisztereknek, valamint Hans Niessl, Burgenland tartományi főnöknek.

Már a 2008-ban Mosonmagyaróváron megtartott XIII. konferencián is szó esett arról, hogy az örvendetesen megjelenő/megújuló kapcsolatokon túl, létezik még számos negatívum. Például a környezetvédelmi szempontból elfogadhatatlan szennyezések, amiknek egyik eklatáns példája az osztrák oldalon megépíteni tervezett rábakeresztúri-heiligenkreuzi szemétegető, amelynek mind a helykijelölése, mind a kapacitása elfogadhatatlan. Folyóink, a Lapincs és a Rába szennyződésének megszüntetésére máig nem született elfogadható megoldás.

Éppen ezért a főépítészek kérétek/kérnek mindenkit, hogy kiki helyzetének, lehetőségeinek, adottságainak megfelelően a legmesszebbmenőkig tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a mindenki számára elfogadható megoldás mielőbb megszületessen, és környezetünk után a kapcsolataink és lelkeink szennyzése is tűnjön el egyszer, s mindenkorra.

Az Országos Főépítészeti Kollégium Elnöksége

A 2009. évi Ybl Miklós-díjasok a díjátadókkal (balra Szaló Péter, jobbra Fegyvernek Sándor)

Az Ybl Miklós-díjak átadása minden évben március 15-e megünnepléséhez kapcsolódik. A díjat az Ybl Miklós-díj Előkészítő Bizottság javaslata, illetve dr. Szaló Péter területfejlesztési és építésügyi szakállamtitkár előterjesztése alapján Varga István, a Magyar Köztársaság nemzeti fejlesztési és gazdasági minisztere adományozza.

A 2010. évi Ybl Miklós-díjak elnyerése, illetve adományozására egyéni pályázatokat kell vagy javaslatokat lehet benyújtani.

Határidő: 2009. november 20., péntek, 14 óra. A pályázatokat (javaslatokat) a Magyar Építőművészek Szövetsége Titkársága címére (1088 Budapest, VIII. Ötpacsirta u. 2.) kell postán eljuttatni, illetve személyesen benyújthatók ugyanitt, munkanapokon 10 és 14 óra között.

A pályázatról bővebben:
www.epiteszforum.hu

Ybl Miklós-díj Előkészítő Bizottság

Változások az Országos Főépítészeti Kollégium életében. A XIV. Országos Főépítészeti Konferencia az általa elfogadott alapszabály szerint több, a szervezet életében jelentős változás ügyében döntött.

Az Országos Főépítészeti Kollégiumnak mint országos szervezetnek minden regisztrált főépítész tagja, a kollégium vezető szerve az Országos Főépítész Kollégium Elnöksége (korábbi nevén az Országos Főépítészeti Kollégium). A 20 éves Országos Főépítészeti Kollégiumnak 20 évig Zábránszky Pap Klára volt a titkára, aki az OFK Tiszteletbeli örökös tagjaként szolgálja tovább a főépítészet ügyét. A XIV. Országos Főépítészeti Konferencia és a Főépítészek az épített és természeti környezetért Alapítvány döntése szerint szeptember 1-től Gera Orsolya vette át stafétabotot az Alapítvány Főépítészeti Titkárság munkatársaként.

Országos Főépítészeti Kollégium Titkársága. Gera Orsolya, mobil: + 36 30 449 5028, e-mail: alapitvanyi.titkarsag@gmail.com, postacím: 1364 Budapest, Pf. 252. Honlap: www.foepiteszek.hu

A rovatot szerkesztette: Zábránszky Pap Klára